

Tilsynsrapport

sak 2018-10

Etterlevelse av generell
trafikksikkerhetsinformasjon etter
kommisjonsdelegert forordning 886/2013

Saksnummer	2018-10
Publiseringsdato	04.09.2018
Tilsynslag	Ingebjørg Midthun, tilsynsleder Kenneth Lyngsgård, fagrevisor veg Øystein Berland Opheim, fagrevisor juridisk
Tilsynspart	Statens vegvesen, Vegdirektoratet

Om rapporten

Denne rapporten er basert på tilsyn i Statens vegvesen, Vegdirektoratet. Tilsynssaken tar for seg etterlevelse av generell trafikksikkerhetsinformasjon etter kommisjonsdelegert forordning 886/2013.

04.09.2018

Sign.:

Ingebjørg Midthun
tilsynsleder

Sign.:

Trude Tronerud Andersen
direktør

Innhold

1. Innledning	4
2. Tilsynskriterier	5
3. Samsvarserklæring	6
4. Funn	8
5. Vurderinger	9
Vedlegg 1: Informasjon og beskrivelse av tjenester under kommisjonsdelegert forordning 886/2013 med samsvarserklæring, ITS Action C – Trafikkinformasjon 2018, fra Vegdirektoratet	10

1. Innledning

Vegtilsynet har i brev fra Samferdselsdepartementet datert 30.06.2016 fått tildelt kontrollfunksjon i henhold til kommisjonsdelegert forordning 886/2013 av 15. mai 2013. Denne er en utfyllelse av europaparlaments- og rådsdirektiv 2010/40/EU (ITS-direktivet).

Vegtilsynet skal i tråd med forordningen levere rapport til Samferdselsdepartementet slik at de kan levere rapport til EU-kommisjonen innen 1. oktober hvert år. Vegtilsynets frist er i år satt til 15. september.

Samferdselsdepartementet gjennomførte et møte med Vegdirektoratet og Vegtilsynet den 9.mai, der det ble informert om forordningene som Vegtilsynet skal følge opp i år.

Varsel om tilsyn ble sendt Vegdirektoratet 15. mai, med frist 3. juli for å levere etterspurt dokumentasjon. Vegdirektoratet leverte beskrivelse av informasjonstjenesten de yter, samt en samsvarserklæring om oppfyllelse av kravene fastsatt i kommisjonsdelegert forordning 886/2013 til Vegtilsynet innen fristen.

Vegtilsynet har undersøkt samsvarserklæringen fra Vegdirektoratet. Vegdirektoratet arbeider med å lukke avviket som ble påpekt i forrige rapporter, og det er derfor ikke hensiktsmessig å gjennomføre stikkprøvekontroll i år.

2. Tilsynskriterier¹

Under henvisning til europaparlaments- og rådsdirektiv 2010/40/EU av 7. juli 2010 (ITS-direktivet) om en ramme for innføring av intelligente transportsystemer innen veitranport og for grensesnitt mot andre transportreformer, ble kommisjonsdelegert forordning nr. 886/2013 om utfylling av direktiv 2010/40/EU, med hensyn til data og framgangsmåter for vederlagsfri framskaffelse av et minimum av generell sikkerhetsrelevant trafikkinformasjon for brukerne, vedtatt.

Forordning nr. 886/2013 setter nærmere krav til vegoperatører² som leverandør av trafikkinformasjon. Kravene til vegoperatørene går frem av forordningens artikkel 3-8.

Etter artikkel 8 punkt 1, skal vegoperatørene som sender trafikkinformasjon, formidle et minimum av generell sikkerhetsrelevant trafikkinformasjon til sluttbrukere før de framskaffer annen trafikkinformasjon som ikke er sikkerhetsrelevant.

Operatørene skal framlegge identifikasjonsopplysninger for Vegtilsynet og en nærmere beskrivelse av informasjonstjenesten de yter, samt en samsvarserklæring om oppfyllelse av kravene fastsatt i nevnte artikler.³

Kort oppsummert skal samsvarserklæringene dekke både datainnsamling, utvalgt vegnett, nasjonalt tilknytningspunkt, dataformat og metoder for informasjonsformidling.

¹ Jf. delegert kommisjonsforordning (EU) nr. 886/2013

² Med dette menes offentlige og private veioperatører, tjenesteytere og kringkastere som sender trafikkinformasjon, jf. artikkel 9 pkt. 1.

³ Jf. delegert kommisjonsforordning (EU) nr. 886/2013 artikkel 9 pkt. 2

Det er i all hovedsak Vegdirektoratet og Norsk Rikskringkasting (NRK) som står for formidling av informasjon.

Vegdirektoratet har levert avtale mellom Statens vegvesen og Norsk rikskringkasting om formidling av trafikkinformasjon, revidert i 2017, med referanse til krav i henhold til ITS-direktivet.

Vegtilsynet har i rapport for 2016 og 2017 funnet avvik i oppfyllelsen av forordningen. Statens vegvesen har planlagt å oppfylle kravene i forordning 886/2013 i løpet av 2018. De har lagt en tidsplan som går fram til 2022 som viser hva de skal få på plass i andre forordninger de også har ansvar for.

Det skal etableres et nytt nasjonalt tilgangspunkt (NAP) for transportrelaterte data som oppfyller krav i ITS-direktivet.

Vedlegg 1 viser fullstendig samsvarserklæring fra Vegdirektoratet.

Gjennomgang av samsvarserklæring med utfyllende informasjon

Vegtilsynet har gjennomgått Vegdirektoratets svar på tilsyn 2018-10 samt samsvarserklæring 2018, og vurdert denne opp mot delegert forordning nr. 886/2013 artikkel 3-8, jf. forordningens artikkel 9 pkt.2. Det er kun undersøkt om artikkel 3-8 er omtalt i samsvarserklæringen. Vegtilsynet har ikke undersøkt om informasjonen som er gitt i samsvarserklæringen er korrekt.

Resultat

Det er ikke endring i status på oppfylling av artiklene fra i fjor. Artiklene i forordningen er oppfylt, med unntak av artikkel 8 pkt. 1 som ikke oppfylt etter forordningen.

Dette er samme punkt som ble påpekt av Vegtilsynet i rapportene for 2016 og 2017. Formidlingen av de prioriterte meldingene er foreløpig inkludert i den normale formidlingen av trafikkinformasjon. Meldingene fra nasjonalt tilgangspunkt er per i dag ikke merket som prioritert melding, og kan derfor ikke skilles ut fra de andre meldingene.

Det er satt i gang et arbeid med å lukke avvikene fra Vegtilsynets rapporter. Dette er planlagt utbedret innen utgangen av 2018.

4. Funn

Avvik: Mangel på oppfyllelse av krav.

Funn 1 – avvik

Vegdirektoratet formidler ikke et minimum av generell sikkerhetsrelevant trafikkinformasjon til sluttbrukere.

Tilsynskriterie⁴

Offentlige veioperatører, tjenesteytere og kringkastere som sender trafikkinformasjon, skal formidle et minimum av generell sikkerhetsrelevant trafikkinformasjon til sluttbrukere før de fremskaffer annen trafikkinformasjon som ikke er sikkerhetsrelevant.

Tilsynsbevis

Det er oversendt samsvarserklæring fra Vegdirektoratet der det går fram at kravet ikke er oppfylt i artikkel 8 pkt.1. Formidlingen av de prioriterte meldingene er foreløpig inkludert i den normale formidlingen av trafikkinformasjon. Meldingene fra nasjonalt tilgangspunkt er per i dag ikke merket som prioritert melding. Først når dette er på plass vil formidlerne kunne trekke ut denne informasjonen og gi den prioritet framfor annen trafikkinformasjon.

6. Vurderinger

Det er positivt at Vegdirektoratet har satt i gang arbeid med å lukke avvik fra Vegtilsynets rapporter og at arbeidet er planlagt fullført i løpet av året. EUs innsats på ITS-feltet trappes opp, og da er det viktig at Norge er mest mulig forberedt på og har lagt til rette for datautvekslingen som utvikles.

Ifølge Vegdirektoratet er årsaken til dette ressursknapphet og mangel på teknisk kompetanse. Vegtilsynet opprettholder derfor funnet fra 2016 da Vegdirektoratet fortsatt ikke formidler et minimum av generell sikkerhetsrelevant trafikkinformasjon til sluttbrukere. Vegtilsynets vurdering er at dette kan ha betydning for trafikksikkerheten og anbefaler at Vegdirektoratet prioriterer dette arbeidet.

⁴ Jf. delegert kommisjonsforordning (EU) nr. 886/2013 artikkel 8 pkt. 1

Vedlegg 1: Informasjon og beskrivelse av tjenester under kommisjonsdelegert forordning 886/2013 med samsvarserklæring, ITS Action C – Trafikkinformasjon 2018, fra Vegdirektoratet

Statens vegvesen

Vegtilsynet
Uttrågata 38
5700 VOSS

Behandlende enhet:
Vegdirektoratet

Saksbehandler/telefon:
Terje Sand / 22073564

Vår referanse:
18/110673-2

Deres referanse:

Vår dato:
28.06.2018

Informasjon og beskrivelse av tjenester under kommisjonsdelegert forordning 886/2013

Statens vegvesens eksisterende sanntids informasjonstjenester basert på dynamisk veg- og trafikkdata, gjelder hele det nasjonale vegnettet. TEN-T vegnettet og motorveier har imidlertid høyeste prioritet. Etter hvert vil større deler av vegnettet få instrumentering for automatisk datafangst.

Statens vegvesen leverer dynamiske veg- og trafikkdata i henhold til «*best effort*» tjeneste- og kvalitetsnivå (level of service), men jobber kontinuerlig for bedring av datakvaliteten, både med instrumentering og rutiner for innrapportering.

Informasjon om tilgangspunkt og Statens vegvesens tjeneste

I Norge er det primært Statens vegvesen som yter tjenestene relatert til Kommisjonsdelegert forordning 886/2013. Tjenestene kan deles i to:

1. Oppgavene som dataleverandør
2. Oppgavene som informasjonsleverandør

Vi har også andre tjenesteytere enn Statens vegvesen når det gjelder del 2. Det er både norske og internasjonale tjenesteleverandører med kartbaserte tjenester for trafikkinformasjon, slik som Google, Here, TomTom og andre. Dette er tjenester som sluttbrukerne benytter på sin PC, smarttelefon eller bil-navigator. Disse tjenesteleverandørene benytter data fra Statens vegvesens Datex-node i tillegg til andre datakilder.

Norske virksomheter som etter vår oppfatning er aktører som omfattes av kravene etter forordningens artikler 3-8 er:

- Statens vegvesen for tilgjengeliggjøring av data (Artikkel 3-7)
- Statens vegvesen og NRK for formidling av informasjon (Artikkel 8)

Postadresse
Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 6706 Etterstad
0609 OSLO

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Brynsengfare 6A
0667 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Statens vegvesen har samarbeidsavtale med NRK fra 2007 om formidling av trafikkinformasjon, revidert i 2017 med referanse til krav i henhold til ITS-direktivet.

Datafangst

Statens vegvesens fem regionale vegtrafikksentraler (VTS) er navene i etatens trafikkbereidskap. De er første linje mottak for varsling om hendelser og tilstand på vegnettet fra egne ansatte (byggherre), entreprenører på oppdrag, politi og fra utvalgte rapportører slik som transportselskap med faste sjåførere. I tillegg har VTS tilgang på videoovervåking og reisetider fra utvalgte strekninger og registrering av trafikkdata med sensorer. I mange tunneler er videoovervåkingen supplert med automatisk hendelsesdetektering som reagerer på kjøretøystans og gjenstander i vegbanen.

På bakgrunn av informasjon om tjenestenivået og etterlevelse av forordning 886/2013 fra andre land i Europa finner vi at det er liten grunn til å begrense hvilket vegnett som er dekket av tjenesten fordi vår vegmeldingstjeneste ikke har ulikt tjenestenivå avhengig av vegkategori. Muligheten til å oppdage trafikksikkerhetsrelaterte hendelser varierer naturlig nok av hvilken grad av instrumentering og entreprenøraktivitet vi har på vegene. Vi mener at vi overfor EU kan erklære at vi dekker alle dataelementene med et kvalitetsnivå som er så godt som mulig («best effort») for hele TEN-T-vegnettet (hovedsakelig europavegene) samt store deler av det øvrige riksvegnettet.

Statens vegvesen vil fortsatt arbeide for å øke tjeneste- og datakvalitet for alle de åtte dataelementene. Dette vil kreve investering i mer instrumentering langs vegen, i bedre rapporteringsmetoder og etter hvert datafangst fra samvirkende ITS direkte fra «oppkoblede» kjøretøy. Fremdriften i disse investeringene er avhengige av NTP og årlige budsjetter. I tillegg kreves det at Vegdirektoratet oppgraderer systemer for etterlevelse av forordningen og størst mulig nytte av instrumentering og ny teknologi.

Tilgjengeliggjøring

I tjenestene for både tilgjengeliggjøringen av trafikksikkerhetsrelatert informasjon og informasjonsformidling er det foreløpig ingen endring i forhold til 2016 og 2017:

Etter mottatt varsel vil trafikkoperatør på VTS vurdere meldingens troverdighet og raskt kunne sjekke andre kilder for å verifisere. Om meldingen stemmer med kriterier for et av de utvalgte dataelementene, vil operatøren registrere meldingen i Vegloggen med egenskaper, tidspunkt og posisjon samt krysse av for kategori «prioritert». Da er meldingen «flagget» som del av tjenesten og blir overført til Datex-noden med dette «flagget». Meldingen er da tilgjengeliggjort og søkbar for formidling som prioritert melding i samsvar med tjenesten for trafikksikkerhetsrelevant trafikkinformasjon. Informasjonen er tilgjengelig fra det nasjonale tilgangspunktet data.norge.no og fra vegvesen.no. Selv om flagging av «prioritert melding»

er implementert i Vegloggen og i systemene som inngår i dataflyten, så er det foreløpig ikke tatt i bruk i selve tjenesten. **Dette har vi ambisjoner om vil komme på plass i løpet av 2018.**

Difi's nettportal data.norge.no gjelder fortsatt som nasjonalt tilgangspunkt, men vi har nå startet arbeidet med å utvikle et nasjonalt tilgangspunkt for tilgjengeliggjøring av transportrelaterte data.

Tidsplan for arbeidet med nytt nasjonalt tilgangspunkt (NAP) pr. mai 2018:

31.12.2018:

- Etablert NAP i Beta-versjon: portal med metadata med utgangspunkt i Dataportalen
- Beslutte drifts- og forvaltningsplan
- Utprøving av rutiner for innlegging av data fra eksterne
- Oppfylte krav i 886/2013 (action c, SRTI-meldinger)
- Påbegynt krav i 962/2015 (action b, RTTI).

31.12.2019:

- Stabil drift av dataportal NAP (fjernet beta-stempel) basert på besluttet forvaltningsplan
- Ferdigstille kravene i 962/2015 (action b, RTTI)
- Påbegynt kravene i 1926/2017 (action a, MMTIS, level of service 1)

31.12.2020:

- Videreføring av datatyper under 1926/2017 (level of service 2)
- Evaluering av kvalitet, internasjonal harmonisering og brukertilfredshet for NAP

31.12.2021:

- Videreføring av datatyper under 1926/2017 (level of service 3)

Formidling

Formidlingen av de prioriterte meldingene er foreløpig inkludert i den normale formidlingen av trafikkinformasjon. Straks «prioritert melding» blir flagget og søkbar i Datex vil man kunne trekke ut denne informasjonen og gi den prioritet fremfor annen trafikkinformasjon.

Formidling av trafikkinformasjon skjer fra Vegvesenets Datex-node. Den har nå ca. 330 registrerte brukere som må avgi kontaktinformasjon og godkjenne en erklæring basert på NLOD (norsk lisens for offentlige data). En stor del av disse driver aktive tjenester for trafikkinformasjon og noen er store internasjonale selskaper. Denne gjenbruken av våre data er en ønsket utvikling og en viktig hensikt bak den delegerte kommisjonsforordningen 886/2013 og andre forordninger om tilgjengeliggjøring av transportinformasjon.

Statens vegvesen driver selv den viktigste formidlingstjenesten i Norge med sine vegmeldingstjenester på vegvesen.no, både som tekstlig informasjon og integrert i

karttjenesten vegvesen.no/trafikk. Disse formidlingstjenestene brukes også videre i andre norske nettsteder.

NRK har aktiv formidling av trafikkinformasjon basert på kringkasting i mange sendeflater både lokalt og riksdekkende. På grunn av slukkingen av FM nett og overgang til DAB, er det etablert nye tjenester som også omfatter trafikkinformasjon. Vi henviser til NRK sin trafikkredaksjon for nærmere opplysninger om dette.

Andre norske radiokanaler formidler også trafikkinformasjon, men har en mer tilfeldig prioritering av slike meldinger enn NRK.

Så snart Vegvesenets tilgjengeliggjøring av de utvalgte, prioriterte meldingene er fullført, med «flagging» og søkbarhet, vil det være aktuelt å be andre radiostasjoner å sørge for formidling av disse.

Med hilsen

Terje Sand

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Likelydende brev sendt til
Vegtilsynet, Uttrågata 38, 5700 VOSS
Vegtilsynet, Uttrågata 38, 5700 VOSS

Statens vegvesen

Samsvarserklæring, ITS Action C – Trafikksikkerhetsinformasjon 2018

Undertegnede, Gry Horne Johansen, erklærer, som autorisert representant for Statens vegvesen, heretter kalt SVV, registrert i Brønnøysundsregisteret under nummer 971032081

i forbindelse med delegert kommisjonsforordning (EU) nr. 886/2013 av 15. mai 2013 om utfylling av direktiv 2010/40/EU (ITS-direktivet) og artiklene publisert der, at SVV i samsvar med forordningen nevnt over:

leverer trafikksikkerhetsrelatert informasjon i henhold til hendelsene eller betingelsene definert i artikkel 3 og vist nedenfor, nemlig¹:

- X midlertidig glatt veibane;
- X dyr, mennesker, hindringer eller avfall i veibanen;
- X ubeskyttet ulykkesområde;
- X kortvarig veiarbeid;
- X nedsatt sikt;
- X kjøretøy i feil kjøreretning;
- X uskiltet blokkering av vei;
- X ekstreme værforhold

i samsvar med innholdet og kravet for oppdatering definert i artikkel 4;

1. i henhold til artikkel 5, vil gjøre denne informasjonen tilgjengelig for veinettet:
Den norske delen av TEN-T-vegnettet og store deler av det øvrige riksvegnettet²
2. vil gjøre denne informasjonen tilgjengelig basert dens rolle som³
  - X dataleverandør
  - X informasjonstjenesteleverandør
3. vil etterleve retningslinjene fastsatt i artikkel 6 vedrørende innsamling og formidling av informasjon om hendelsene eller forholdene nevnt i Artikkel 3;
4. vil etterleve retningslinjene fastsatt i artikkel 7 vedrørende tilgjengelighet, utveksling og gjenbruk av data (inkl. ikke-diskriminering, rettidighet og formidling via det nasjonale tilknytningspunktet⁴);
5. vil etterleve retningslinjene fastsatt i Artikkel 8 vedrørende distribusjon av informasjon (inkl. med prioritet, rekkevidde, vederlagsfritt hvor mulig); **se utfyllende informasjon i følgebrev.**
6. vil etterleve kravene i Artikkel 9 (2) bokstav b og c og informere om tilknytningspunktet, betingelsene for bruken av dataene og formatet for dataene i et vedlegg⁵;

¹ Kryss av det som er aktuelt.

² For et avvikende veinett, vennligst klargjør dette for hver kategori sikkerhetsmelding i et vedlegg.

³ Én organisasjon kan fylle begge roller.

⁴ Tilgjengelighet via det nasjonale tilknytningspunktet gjelder kun dataleverandører.

⁵ Dette avsnittet gjelder kun dataleverandører.

7. vil etterleve kravene i artikkel 9 (2) bokstav d og informere om formidlingsmetoden for informasjonen til sluttbrukere i et vedlegg⁶;
8. vil samarbeide med Vegtilsynet for å gjennomføre tilsyn som beskrevet i artikkel 9;
9. vil sørge for at denne Erklæringen er oppdatert og gyldig;
10. vil straks sende en endret erklæring til det utpekte nasjonale organet etter enhver endring i tjenestetilbudet;

Følgende dokumenter er vedlagt til støtte for denne Erklæringen:

Obligatorisk:

- X Informasjon om enhetens tilgangspunkt for sikkerhetsrelevante trafikkdata, bruksvilkår og format, *se følgebrev*
- X Informasjon om enhetens metoder for å formidle informasjonstjenesten til sluttbrukerne, *se følgebrev*

Valgfritt:

- Oversikt over veinettet data eller tjenestetilbud gjøres tilgjengelig for som tillegg til avsnitt 2 i denne Erklæringen;
  - Kvalitetshåndbok eller prosedyrebeskrivelse med hensyn til datainnsamling/informasjonsformidling i sammenheng med trafiksikkerhetsinformasjon;
  - Nøkkelindikatorer i forhold til datainnsamling/informasjonsformidling i sammenheng med trafiksikkerhetsinformasjon;
  - X Beskrivelse av kvalitetsnivå for tjenesteleveransen i sammenheng med trafiksikkerhetsinformasjon, *se følgebrev*;
- Annet:

Signert

Gry Horne Johansen, fungerende avdelingsdirektør Seksjon for trafikkstyring, 27/6-2018

27/6-18, Gry H. Johansen

⁶ Dette avsnittet gjelder kun tjenesteleverandører.

Vennligst send denne erklæringen med vedlegg til:
Vegtilsynet, Uttrågata 38, 5700 Voss eller post@vegtilsynet.no